

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIII. — Wydana i rozesłana dnia 10. kwietnia 1894.

(Zawiera Nr. 69)

69.

Umowa międzynarodowa z dnia 15. kwietnia 1893,

pomiędzy Austryą i Węgrami, Niemcami, Belgią, Francją, Włochami, Luksemburgiem, Czarnogorzem, Holandją, Rosją i Szwajcaryą, tycząca się wspólnych środków ku ochronie zdrowia publicznego w czasach epidemicznego wybuchu cholery.

(Zawarta w Dreźnie dnia 15. kwietnia 1893, przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowana w Wiedniu dnia 8. listopada 1893, poczem ratyfikacje wzajemne wymienione zostały w Berlinie dnia 1. lutego 1894.)

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;
Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae,
Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae;
Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae,
superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio
Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Quum ad res sanitarias regulandas cum pluribus potestatibus, quibus Imperium britannicum postea accessit, conventio Dresdae die decima quinta mensis Aprilis, anno millesimo octingentesimo nonagesimo tertio inita et signata fuit, tenoris sequentis:

(Pierwopis.)

Convention.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. etc., et Roi Apostolique de Hongrie; Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand; Sa Majesté le Roi des Belges; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi d'Italie; Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg; Son Altesse le Prince de Monténégro; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas et en Son nom Sa Majesté la Reine Régente du Royaume; Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies; le Conseil Fédéral Suisse,

Ayant décidé d'établir des mesures communes pour sauvegarder la santé publique en temps d'épidémie cholérique, sans apporter d'entraves inutiles aux transactions commerciales et au mouvement des voyageurs, ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. etc., et Roi Apostolique de Hongrie,

Monsieur Hengelmüller de Hengervár, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire à Rio de Janeiro;

Monsieur le Chevalier de Gsiller, Son Consul Général, Délégué à la Commission Européenne du Danube;

Monsieur le Chevalier Dr. Kusý, Conseiller au Ministère Impérial Royal de l'Intérieur à Vienne;

Monsieur le Dr. Alexandre de Faschó-Moys, Conseiller au Ministère Royal Hongrois de l'Intérieur à Budapest;

Monsieur de Ebner, Conseiller de Section au Ministère Impérial Royal du Commerce à Vienne;

Monsieur Charles de Vajkay, Ingénieur Supérieur des Chemins de Fer de l'Etat Hongrois.

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse,

Monsieur le Comte Charles de Dönhoff, Son Conseiller Intime Actuel et Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire à Dresde;

Monsieur Hopf, Son Conseiller Intime Supérieur de Régence au Département de l'Intérieur;

(Przekład.)

Umowa.

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. itd. i Król Apostolski węgierski; Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski w imieniu państwa niemieckiego; Najjaśniejszy Król Belgów; Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej; Najjaśniejszy Król włoski; Jego królewska Wysokość Księżę luksemburski; Jego Wysokość Księżę czarnogórski; Najjaśniejsza Królowa holenderska a w Jej imieniu Najjaśniejsza Królowa regentka królestwa; Najjaśniejszy Cesarz Wszech Rosyji; Rada związkowa szwajcarska,

postanowiwszy zaprowadzić środki wspólne dla ochrony zdrowia publicznego w czasie zarazy cholerycznej bez czynienia niepotrzebnych przeszkód sprawom handlowym i ruchowi podróży, mianowali Swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. itd. i Król Apostolski węgierski:

Pana Hengelmüller z Hengervaru, Swego posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego w Rio de Janeiro;

Pana Gsillera, Swego konsula generalnego, delegata przy komisji europejskiej Dunaju;

Pana Dra Kusego, radcę c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych w Wiedniu;

Pana Dra Aleksandra Faschó-Moys, radcę król. węgierskiego ministerstwa spraw wewnętrznych w Budapeszcie;

Pana Ebnera, radcę sekcyjnego w c. k. ministerstwie handlu w Wiedniu;

Pana Karola Vajkay, inżyniera starszego węgierskich kolei państwa.

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski:

Pana Hrabiego Karola Dönhofa, Swego rzeczywistego radcę trójnego i Swego posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego w Dreźnie;

Pana Hopfa, Swego tajnego radcę rządowego wyższego w kr. pruskiem ministerstwie spraw wewn.;

Monsieur le Chevalier de Landmann, Conseiller Supérieur de Régence au Ministère Royal de l'Intérieur de Bavière;

Monsieur de Criegern, Conseiller Intime de Régence au Ministère Royal de l'Intérieur de Saxe;

Monsieur le Dr. Koch, Professeur à l'Université Royale de Berlin, Son Conseiller Intime de Médecine, Membre Extraordinaire de l'Office Sanitaire Impérial;

Monsieur le Dr. Lehmann, Son Conseiller de Légation au Département des Affaires Etrangères.

Sa Majesté le Roi des Belges,

Monsieur E. Beco, Secrétaire Général du Ministère de l'Agriculture, de l'Industrie et des Travaux Publics.

Le Président de la République Française,

Monsieur Camille Barrère, Ministre Plénipotentiaire de 1re classe, Chargé d'Affaires de France à Munich;

Monsieur le Professeur Brouardel, Doyen de la Faculté de Médecine de Paris, Membre de l'Institut, Président du Comité Consultatif d'Hygiène Publique;

Monsieur le Professeur Proust, Membre de l'Académie de Médecine, Inspecteur Général des Services Sanitaires.

Sa Majesté le Roi d'Italie,

Monsieur le Comte Curtopassi, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire à Bucarest;

Le Commandeur Pagliani, Docteur en Médecine, Professeur d'Hygiène à la Faculté de Médecine, Directeur de la Santé Publique au Ministère de l'Intérieur.

Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg,

Monsieur le Comte H. E. V. de Villers, Son Chargé d'Affaires à Berlin.

Son Altesse le Prince de Monténégro,

Monsieur Hengelmüller de Hengervár, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche et Roi Apostolique de Hongrie.

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas et en Son nom Sa Majesté la Reine Régente du Royaume,

Monsieur L. H. Ruysenaers, Son Ministre Résident;

Pana Landmanna, radcę rządowego starszego w król. bawarskiem ministerstwie spraw wewnętrznych;

Pana Criegerna, radcę rządowego tajnego w król. saskiem ministerstwie spraw wewnętrznych;

Pana Dra Kocho, profesora uniwersytetu królewskiego w Berlinie, Swego radcę tajnego lekarskiego, członka nadzwyczajnego przy cesarskim urzędzie zdrowia;

Pana Dra Lehmana, Swego radcę legacyi w departamencie spraw zewnętrznych.

Najjaśniejszy Król Belgów:

Pana E. Beco, sekretarza generalnego w ministerstwie rolnictwa, przemysłu i robót publicznych.

Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej:

Pana Kamila Barrère, ministra pełnomocnego pierwszej klasy, pełnomocnika francuskiego w Monachium;

Pana profesora Brouardela, dziekana wydziału medycznego w Paryżu, członka instytutu, prezesa komitetu doradczego higieny publicznej;

Pana profesora Prousta, członka akademii lekarskiej, inspektora generalnego służby zdrowia.

Najjaśniejszy Król włoski:

Pana Hrabiego Curtopassi, Swego posła nadzwyczajnego i ministra nadzwyczajnego w Bukareszcie;

Pana komandora Pagliani, doktora medycyny, profesora higieny na wydziale medycznym, dyrektora zdrowia publicznego w ministerstwie spraw wewnętrznych.

Jego królewska Wysokość Wielki Książę luksemburski:

Pana Hrabiego H. E. V. Villersa, Swego pełnomocnika w Berlinie.

Jego Wysokość Książę czarnogórski:

Pana Hengelmüllera z Hengervaru, posła nadzwyczajnego i pełnomocnego ministra Najjaśniejszego Cesarza austriackiego i Króla Apostolskiego węgierskiego.

Najjaśniejsza Królowa holenderska a w Jej imieniu Najjaśniejsza Królowa regentka królestwa:

Pana L. H. Ruysenaers, Swego ministra-rezydenta;

Monsieur le Dr. Ruysch, Conseiller au Ministère de l'Intérieur.

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies,

Monsieur Yonine, Son Conseiller Privé et Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire.

Le Conseil Fédéral Suisse,

Monsieur le Colonel Dr. Roth, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la Confédération Suisse près l'Empire Allemand;

Monsieur le Dr. F. Schmid, Chef du Bureau Sanitaire Fédéral;

Lesquels, ayant échangé leurs pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

I.

En ce qui concerne la prophylaxie internationale applicable aux voyageurs et aux marchandises:

Seront appliquées désormais les mesures indiquées et précisées dans l'Annexe I de la présente Convention.

II.

En ce qui touche le régime sanitaire de l'embouchure du Danube (Bouche de Soulina):

Sont adoptées les dispositions consignées dans l'Annexe II.

III.

Les pièces ci-annexées ont la même valeur que si elles étaient incorporées dans la présente Convention.

IV.

La présente Convention aura une durée de cinq ans à partir de la date de la ratification. Elle sera renouvelée de cinq en cinq ans par tacite reconduction, sauf dénonciation, dans une période de six mois avant l'expiration de ce terme, par l'une des Hautes Parties Contractantes.

La dénonciation ne produira son effet qu'à l'égard du ou des Pays qui l'auront notifiée. La Convention restera exécutoire pour les autres États. Les Hautes Parties Contractantes se réservent également la faculté de provoquer, par la voie des négociations diplomatiques, les modifications qu'elles jugeraient nécessaire d'introduire dans la Convention et ses Annexes.

La présente Convention sera ratifiée; les ratifications en seront déposées à Berlin le plus tôt

Pana Dra Ruyscha, radcę ministerstwa spraw wewnętrznych.

Najjaśniejszy Cesarz Wszech Rosyj:

Pana Yonine, Swego radcę tajnego i Swego posła nadzwyczajnego i pełnomocnego ministra.

Rada związkowa szwajcarska:

Pana pułkownika Dra Rotha, posła nadzwyczajnego i pełnomocnego ministra federacji szwajcarskiej w państwie niemieckiem;

Pana Dra F. Schmid, naczelnika biura zdrowotnego federacji,

którzy okazawszy sobie pełnomocnictwa swoje i znalazłszy je w dobrej i należytej formie zgodzili się na następujące postanowienia:

I.

Co się tyczy środków profilaktycznych międzynarodowych, stosowane być mają w obrocie osobowym i towarowym te, które podane są i bliżej określone w załączce I do umowy niniejszej.

II.

Pod względem porządku zdrowotnego przy uściu Dunaju (uście Sulina) uchwalone postanowienia zawarte są w załączce II.

III.

Obie dołączone załączki mają taką samą wagę, jak gdyby wciągnięte były w osnowę umowy niniejszej.

IV.

Umowa niniejsza obowiązywać będzie przez lat pięć od daty ratyfikacji i będzie milcząco co pięć lat odnawiana, jeżeli żadna z Wysokich Stron kontraktujących nie wypowie jej w ostatnich sześciu miesiącach przed upływem pięcioletniego okresu.

Wypowiedzenie będzie miało skutek tylko dla tego państwa lub dla tych państw, które je uczynią. Dla innych państw umowa będzie nadal obowiązującą. Wysokie Strony rokujące zastrzegają sobie także prawo proponowania drogą dyplomatyczną zmian, gdyby uznały za potrzebne poczynienie ich w umowie i załączkach.

Umowa niniejsza będzie ratyfikowana a ratyfikacje złożone będą w Berlinie jak można najrychlej,

possible et au plus tard dans le délai de six mois à dater du quinze Avril mil huit cent quatre-vingt-treize.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs l'ont signée et y ont apposé leurs cachets.

Fait en dix exemplaires, à Dresde, le quinze Avril mil huit cent quatre-vingt-treize.

(L. S.) Hengelmüller.
 (L. S.) Gsiller.
 (L. S.) Dr. Em. Kusý.
 (L. S.) Fascho-Moys.
 (L. S.) Ebner.
 (L. S.) Vajkay.
 (L. S.) Cte. Chs. de Dönhoff.
 (L. S.) Hopf.
 (L. S.) Robert von Laudmann.
 (L. S.) Friedrich von Criegern.
 (L. S.) R. Koch.
 (L. S.) Lehmann.
 (L. S.) E. Beco.
 (L. S.) Camille Barrère.
 (L. S.) P. Brouardel.
 (L. S.) A. Proust.
 (L. S.) Cte. Curtopassi.
 (L. S.) L. Pagliani.
 (L. S.) H. de Villers.
 (L. S.) Hengelmüller.
 (L. S.) L. H. Ruysenaers.
 (L. S.) Dr. Ruysch.
 (L. S.) Yonine.
 (L. S.) Roth.
 (L. S.) Dr. Schmid.

najpóźniej zaś przed upływem sześciu miesięcy, licząc od dnia 15. kwietnia 1893.

W dowód czego Pełnomocnicy podpisali umowę niniejszą i wycisnęli na niej swoje pieczęci.

Spisano w Dreźnie dnia 15. kwietnia 1893 w dziesięciu wygotowaniach.

(L. S.) Hengelmüller.
 (L. S.) Gsiller.
 (L. S.) Dr. Em. Kusý.
 (L. S.) Fascho-Moys.
 (L. S.) Ebner.
 (L. S.) Vajkay.
 (L. S.) Hrabia K. Dönhoff.
 (L. S.) Hopf.
 (L. S.) Robert Landmann.
 (L. S.) Fryderyk Criegern.
 (L. S.) R. Koch.
 (L. S.) Lehmann.
 (L. S.) E. Beco.
 (L. S.) Kamilo Barrère.
 (L. S.) P. Brouardel.
 (L. S.) A. Proust.
 (L. S.) Hrabia Curtopassi.
 (L. S.) L. Pagliani.
 (L. S.) H. Villers.
 (L. S.) Hengelmüller.
 (L. S.) L. H. Ruysenaers.
 (L. S.) Dr. Ruysch.
 (L. S.) Yonine.
 (L. S.) Roth.
 (L. S.) Dr. Schmid.

(Pierwopis.)

Annexes à la Convention.**Annexe I.****Titre I.**

Mesures destinées à tenir les Gouvernements signataires de la Convention au courant de l'état d'une épidémie de choléra, ainsi que des moyens employés pour éviter sa propagation et son importation dans les endroits indemnes.

Notification et communications ultérieures.

Le Gouvernement du pays contaminé doit notifier aux divers Gouvernements l'existence d'un foyer cholérique. Cette mesure est essentielle.

Elle n'aura de valeur réelle que si celui-ci est prevenu lui-même des cas de choléra et des cas douteux survenus sur son territoire. On ne saurait donc trop recommander aux divers Gouvernements la déclaration obligatoire des cas de choléra par les médecins.

L'objet de la notification sera l'existence d'un foyer cholérique, l'endroit où il s'est formé, la date du début de ce foyer, le nombre des cas constatés cliniquement et celui des décès. Les cas restés isolés ne feront pas nécessairement l'objet d'une notification.

La notification sera faite aux agences diplomatiques ou consulaires dans la capitale du pays contaminé. Pour les pays qui n'y sont pas représentés, la notification sera faite directement par télégraphe aux Gouvernements étrangers.

Cette première notification sera suivie de communications ultérieures données d'une façon régulière de manière à tenir les Gouvernements au courant de la marche de l'épidémie. Ces communications se feront au moins une fois par semaine.

Les renseignements sur le début et sur la marche de la maladie devront être aussi complets que possible. Ils indiqueront plus particulièrement les mesures prises en vue de combattre l'extension

(Przekład.)

Załączki do umowy.**Załączka I.****Tytuł I.**

Środki mające na celu utrzymywanie Rządów umowę podpisujących w świadomości co do stanu cholery epidemicznej, tudzież środki do zapobiegania rozszerzaniu się i przenoszeniu cholery do okolic nią niedotkniętych.

Doniesienia i dalsze uwiadomienia.

Rząd kraju zapowietrzonego obowiązany jest uwiadomić inne Rządy o istnieniu gniazda cholery. Środek ten jest najważniejszym.

Ma on jednak wartość istotną tylko wtedy, jeżeli odnośny Rząd ma sam dokładną wiadomość o przypadkach cholery rzeczywistych i podejrzanych zdarzających się na jego obszarze.

Zaleca się więc jak najusilniej wszystkim Rządom, żeby na lekarzy włożyli obowiązek donoszenia o przypadkach cholery.

Doniesienie do Rządów podawać ma istnienie gniazda cholerycznego, miejsce gdzie i datę, kiedy się utworzyło, ilość przypadków choroby klinicznie stwierdzonych, tudzież przypadków śmierci. Natomiast donoszenie o przypadkach wyjątkowych nie jest rzeczą konieczną.

Doniesienie przysyłać należy do reprezentacji dyplomatycznych lub konsulowskich w stolicy kraju zapowietrzonego. Te Rządy zagraniczne, które nie mają tam reprezentantów, uwiadomiane będą bezpośrednio telegraficznie.

Po tem pierwszym doniesieniu następować mają dalsze regularnie w taki sposób, żeby Rządy utrzymywane były w ciągłej świadomości o przebiegu zarazy. Uwiadomienia te przysyłać należy najmniej raz w tydzień.

Szczegóły pojawienia się i przebiegu choroby powinny być jak najzupełniejsze. Podać także należy dokładnie, jakich środków użyto dla zapobieżenia dalszemu rozszerzaniu się zarazy. Mianowicie

de l'épidémie. Ils devront préciser les mesures prophylactiques adoptées relativement:

à l'inspection sanitaire ou à la visite médicale,
à l'isolement,
à la désinfection,

et les mesures prescrites au point de vue du départ des navires et de l'exportation des objets susceptibles.

Il est entendu que les pays limitrophes se réservent de faire des arrangements spéciaux en vue d'organiser un service d'informations directes entre les chefs des administrations des frontières.

Le Gouvernement de chaque Etat sera tenu de publier immédiatement les mesures qu'il croit devoir prescrire au sujet des provenances d'un pays ou d'une circonscription territoriale contaminée. *)

Il communiquera aussitôt cette publication à l'agent diplomatique ou consulaire du pays contaminé, résidant dans sa capitale. A défaut d'agence diplomatique ou consulaire dans la capitale, la communication se fera directement au Gouvernement du pays intéressé.

Il sera tenu également de faire connaître par les mêmes voies le retrait de ces mesures ou les modifications dont elles seraient l'objet.

Titre II.

Conditions dans lesquelles une circonscription territoriale doit être considérée comme contaminée ou saine.

Est considérée comme contaminée toute circonscription où a été constatée officiellement l'existence d'un foyer de choléra.

N'est plus considérée comme contaminée toute circonscription dans laquelle un foyer a existé, mais où, après constatation officielle, il n'y a eu ni décès, ni cas nouveau de choléra depuis cinq jours, à condition que les mesures de désinfection nécessaires aient été exécutées.

Les mesures préventives seront appliquées au territoire contaminé à partir du moment où le début de l'épidémie aura été officiellement constaté.

*) On entend par le mot „circonscription“ une partie de territoire d'un pays placée sous une autorité administrative bien déterminée, ainsi: une province, un „gouvernement“, un district, un département, un canton, une île, une commune, une ville, un village, un port, un polder, etc., quelles que soient l'étendue et la population de ces portions de territoire.

wymienić należy środki profilaktyczne pod względem:

nadzoru zdrowotnego i wizytacji lekarskiej,
odosobnienia i
odwietrzenia

i podać, jakie wydano zarządzenia pod względem odpyływania statków i wywozu przedmiotów, z którymi zaraza bywa przenoszona.

Państwom graniczącym ze sobą zastrzega się pozawieranie osobnych układów co do wymiany doniesień bezpośrednich między naczelnikami władz administracyjnych w obszarze pogranicznym.

Rząd każdego państwa obowiązany jest ogłaszać niezwłocznie środki, których zarządzenia uzna za potrzebne pod względem transportów z kraju zapowietrzonego lub z zapowietrzonego okręgu. *)

Ogłaszanie to należy niezwłocznie zakomunikować reprezentantowi dyplomatycznemu lub konsulowskiemu kraju zapowietrzonego, mającemu w stolicy siedzibę. Jeżeli w stolicy niema agenta dyplomatycznego lub konsulowskiego, uwiadomienie przesłane będzie bezpośrednio Rządowi kraju interesowanego.

W podobny sposób i tą samą drogą donosić należy także o uchylaniu i o zmianie tych środków.

Tytuł II.

Warunki potrzebne do uznania pewnego okręgu terytoryalnego za zapowietrzony lub za wolny od zarazy.

Za zapowietrzony uważa się ten okrąg, w którym istnienie gniazda cholerycznego zostało urzędownie stwierdzone.

Przestaje się zaś uważać za zapowietrzony ten okrąg, w którym gniazdo choleryczne istniało, ale w którym od pięciu dni nie zdarzył się już żaden przypadek śmierci ani żaden nowy przypadek zasłabnięcia na cholere, z zastrzeżeniem, żeby potrzebne środki odwietrzające zostały wykonane.

Środki zapobiegawcze stosowane będą do obszaru zapowietrzonego od chwili urzędowego stwierdzenia wybuchu zarazy.

*) Przez to słowo „okrąg“ rozumie się część obszaru państwa podlegającą Władzy administracyjnej dokładnie określonej, jak np.: prowincja, gubernia, powiat, departament, kanton, wyspa, gmina, miasto, wieś, port, polder itp. bez względu na ilość mieszkańców lub rozległość.

Ces mesures cesseront d'être appliquées dès qu'il aura été officiellement constaté que la circonscription est redevenue saine.

Ne sera pas considéré comme donnant lieu à l'application de ces mesures le fait que quelques cas isolés, ne formant pas foyer, se sont manifestés dans une circonscription territoriale.

Titre III.

Nécessité de limiter aux circonscriptions territoriales contaminées les mesures destinées à empêcher la propagation de l'épidémie.

Pour restreindre les mesures aux seules régions atteintes, les Gouvernements ne doivent les appliquer qu'aux provenances des circonscriptions contaminées.

Mais cette restriction limitée à la circonscription contaminée ne devra être acceptée qu'à la condition formelle que le Gouvernement du pays contaminé prenne les mesures nécessaires pour prévenir l'exportation des objets susceptibles provenant de la circonscription contaminée.

Quand une circonscription est contaminée, aucune mesure restrictive ne sera prise contre les provenances de cette circonscription, si ces provenances l'ont quittée cinq jours au moins avant le début de l'épidémie.

Titre IV.

Marchandises ou objets susceptibles envisagés au point de vue des défenses d'importation ou de transit — et de la désinfection.

I.

Importation et transit.

Les seuls objets ou marchandises susceptibles, qui peuvent être prohibés à l'entrée, sont:

1° Les linges de corps, hardes et vêtements portés (effets à usage); les lieries ayant servi.

Lorsque ces objets sont transportés comme bagages ou à la suite d'un changement de domicile (effets d'installation), ils sont soumis à un régime spécial.

2 Les chiffons et drilles.

Środki te należy uchylić jak tylko okrąg uznany zostanie urzędownie za wolny od zarazy.

Pojedyncze wyjątkowe przypadki cholery nie uprawniają do stosowania tych środków przeciw okręgowi terytorjalnemu, w którym się zdarzyły, jeżeli nie tworzyły gniazda cholerycznego.

Tytuł III.

O potrzebie, żeby środki przeznaczone do zapobiegania rozszerzaniu się zarazy ograniczone były do okręgów terytorjalnych zapowietrzonych.

Ażby środki zapobiegawcze ograniczyć wyłącznie do okolic cholera dotkniętych, winny Rządy stosować je tylko do transportów z okręgów zapowietrzonych.

Atoli to ograniczone stosowanie środków zapobiegawczych do okręgu zapowietrzonego może mieć miejsce tylko pod tym wyraźnym warunkiem, że Rząd kraju zapowietrzonego wyda zarządzenia potrzebne do wstrzymania wywozu z okręgu zapowietrzonego przedmiotów, z którymi zaraza może być przenoszona.

Gdy pewien okrąg okaże się zapowietrzonym, żadne ograniczenie obrotu nie będzie zarządzone przeciw tym transportom z owego okręgu, które opuściły go najmniej na pięć dni przed wybuchem zarazy.

Tytuł IV.

Towary i przedmioty, z którymi zarazki mogą być przenoszone i do których odnosić się mają zakazy przywozu i przewozu, tudzież nakazy co do odwietrzania.

I.

Przywóz i przewóz.

Przedmioty, które jako chwytające zarazki mogą być od przewozu wyłączone, są tylko następujące:

1. Używana bielizna wdziewalna, stara, noszona odzież (rzeczy używane); pościel używana.

Jeżeli przedmioty te przewożone są jako pakunek podróży lub z powodu zmiany pobytu (rzeczy przesiedlających się osób) podlegają osobnym postanowieniom.

2. Gałgany i szmaty.

Ne doivent pas être interdits:

- a) les chiffons comprimés par la force hydraulique, qui sont transportés comme marchandises en gros, par ballots cerclés de fer et portant des marques et des numéros d'origine acceptés par l'Autorité du pays de destination;
- b) les déchets neufs, provenant directement d'ateliers de filature, de tissage, de confection ou de blanchiment; les laines artificielles (Kunstwolle, Shoddy) et les rognures de papier neuf.

Le transit de marchandises ou objets susceptibles, emballés de telle façon qu'ils ne puissent être manipulés en route, ne doit pas être interdit.

De même, lorsque les marchandises ou objets susceptibles sont transportés de telle façon qu'en cours de route ils n'aient pu être en contact avec des objets souillés, leur transit à travers une circonscription territoriale contaminée ne doit pas être un obstacle à leur entrée dans le pays de destination.

Les marchandises et objets susceptibles ne tomberont pas sous l'application des mesures de prohibition à l'entrée, s'il est démontré à l'Autorité du pays de destination qu'ils ont été expédiés cinq jours au moins avant le début de l'épidémie.

Il n'est pas admissible que les marchandises puissent être retenues en quarantaine, aux frontières de terre. La prohibition pure et simple ou la désinfection sont les seules mesures qui puissent être prises.

II.

Désinfection.

Bagages. — La désinfection sera obligatoire pour le linge sale, les hardes, vêtements et objets, qui font partie de bagages ou de mobiliers (effets d'installation), provenant d'une circonscription territoriale déclarée contaminée et que l'Autorité sanitaire locale considérera comme contaminés.

Marchandises. — La désinfection ne sera appliquée qu'aux marchandises et objets que l'Autorité sanitaire locale considérera comme contaminés, ou à ceux dont l'importation peut être défendue.

Nie podlegają zakazowi:

- a) Szmaty siłą hydrauliczną ściśnięte w bale, obręczami żelaznymi opasane, gdy ze znakami i numerami pochodzenia przez władzę kraju przeznaczenia uznanymi, przewożone są jako towar hurtowny;
- b) nowe odpadki pochodzące z przędzalni, tkalni, z zakładów konfekcyjnych lub blicharskich, wlna sztuczna (Kunstwolle, Shoddy) i odpadki nowego papieru.

Przewóz towarów i przedmiotów, z którymi zarazki mogą być przenoszone, nie powinien być zakazany, jeżeli są opakowane tak, że w drodze stykanie się z nimi jest niemożliwe.

Podobnie, gdy towary i inne przedmioty, z którymi zaraza może być przeniesiona, transportowane są w taki sposób, żeby w drodze nie mogły mieć styczności z przedmiotami onieczyszczonei zarazkami, przewóz ich przez okrąg terytorjalny zapowietrzony nie powinien być przeszkodą przy wprowadzaniu ich do kraju przeznaczenia.

Towary i inne przedmioty, z którymi zaraza może być przenoszona, nie podlegają zakazom wprowadzenia, jeżeli Władzy kraju przeznaczenia nie będzie udowodnione, że wysłane były najmniej na pięć dni przed wybuchem zarazy.

W obrocie lądowym zatrzymywanie w kwartannie towarów na granicach nie jest dozwolone. Prosty zakaz lub odwiezienie są jedynymi środkami, które mogą być zarządzone.

II.

Odwietzanie.

Pakunek podróży. — Obowiązkiem będzie odwiezanie brudnej bielizny, starej, noszonej odzieży i wszelkich innych przedmiotów stanowiących pakunek podróży lub ruchomości (sprzęty) pochodzące z okręgu terytorjalnego, uznanego za zapowietrzony i które miejscowa Władza zdrowia uzna za zapowietrzone.

Towary. — Odwiezieniu podlegają tylko te towary i przedmioty, które według zdania miejscowej Władzy zdrowia, mogą być uważane za podejrzane o zarazę, lub których przywóz może być zakazany.

Il appartient à l'Autorité du pays de destination de fixer le mode et l'endroit de la désinfection.

La désinfection devra être faite de manière à ne détériorer les objets que le moins possible.

Il appartient à chaque Etat de régler la question relative au payement éventuel de dommages-intérêts résultant d'une désinfection.

Les lettres et correspondances, imprimés, livres, journaux, papiers d'affaires, etc. (non compris les colis-postaux) ne seront soumis à aucune restriction ni désinfection.

Titre V.

Mésures à prendre aux frontières terrestres. Service des chemins de fer. Voyageurs.

Les voitures affectées au transport des voyageurs, de la poste et des bagages ne peuvent être retenues aux frontières.

S'il arrive qu'une de ces voitures soit souillée, elle sera détachée du train pour être désinfectée, soit à la frontière, soit à la station d'arrêt la plus rapprochée, lorsque la chose sera possible.

Il en sera de même pour les wagons à marchandises.

Il ne sera plus établi de quarantaines terrestres.

Seuls, les malades cholériques et les personnes atteintes d'accidents cholériques peuvent être retenus.

Il importe que les voyageurs soient soumis, au point de vue de leur état de santé, à une surveillance de la part du personnel des chemins de fer.

L'intervention médicale se bornera à une visite des voyageurs et aux soins à donner aux malades.

S'il y a visite médicale, elle sera combinée, autant que possible, avec la visite douanière, de façon que les voyageurs soient retenus le moins longtemps possible.

Dès que les voyageurs venant d'un endroit contaminé seront arrivés à destination, il serait de la plus haute utilité de les soumettre à une surveillance de cinq jours à compter de la date du départ.

Les mesures concernant le passage aux frontières du personnel des chemins de fer et de la poste sont du ressort des administrations intéressées. Elles seront combinées de façon à ne pas entraver le service régulier.

Władzy miejsca przeznaczenia służy prawo przepisywania sposobu odwietrzania i postanawiania, gdzie się ma odbywać.

Odwietrzanie wykonywać należy tak, żeby przedmioty jak najmniej przez to cierpiały.

Wydanie postanowień co do pytania, czy szkoda zrządzona przez odwietrzanie, uprawnia do żądania wynagrodzenia, jest rzeczą każdego państwa.

Listy i korespondencye, druki, książki, gazety, papiery urzędowe itp. (wyłącznie w pakietach pocztowych) nie będą podlegały ani ograniczeniu pod względem przywozu, ani odwietrzaniu.

Tytuł V.

Środki na granicach krajowych. Służba kolejowa. Podróżni.

Wozów przeznaczonych do przewiezienia podróźnych, poczty i pakunków podróźnych nie wolno zatrzymywać na granicach.

Gdyby jeden z wozów takich był onieczyszczony zarazkami, powinien być na granicy lub na najbliższym przystanku, gdy to będzie możebne, wyłączony z pociągu i odwietrzony.

Toż samo tyczy się wagonów towarowych.

Kwarantanny lądowe nie będą już zaprowadzane.

Zatrzymane być mogą tylko osoby chore na cholerę i dotknięte przypadłościami cholerycznymi.

Wielce ważną jest rzeczą, żeby służba kolejowa nadzorowała podróźnych pod względem stanu zdrowia.

Interwencya lekarska ograniczać się ma do zrewidowania podróźnych i dania pomocy chorym.

Gdy się odbywa rewizya lekarska, połączyć ją należy ile możności z rewizją cłową w taki sposób, żeby podróżni jak można najkrócej byli zatrzymywani.

Szczególnie byłoby zbawiennem, żeby pasażerów, z miejsca zapowietrzonego przybywających, poddawano w miejscu przeznaczenia pięciodniowemu nadzorowi, liczyć się mającemu od dnia odjazdu.

Wydawanie zarządzeń co do przebywania granicy przez służbę kolejową i pocztową, należy do interesowanych Władz administracyjnych. Powinny one być ułożone tak, żeby nie tamowały służby regularnej.

Les Gouvernements se réservent le droit de prendre des mesures particulières à l'égard de certaines catégories de personnes, notamment envers:

- a) les bohémiens et les vagabonds;
- b) les émigrants et les personnes voyageant ou passant la frontière par troupes.

Titre VI.

Régime spécial des zones frontière.

Le règlement du trafic-frontière et des questions inhérentes à ce trafic ainsi que l'adoption des mesures exceptionnelles de surveillance doivent être laissés à des arrangements spéciaux entre les Etats limitrophes.

Titre VII.

Voies fluviales. Fleuves, canaux et lacs.

On doit laisser aux Gouvernements des Etats riverains le soin de régler, par des arrangements spéciaux, le régime sanitaire des voies fluviales.

On recommande les Règlements Allemands édictés en 1892 dont l'application a donné de bons résultats.

Titre VIII.

Partie maritime. — Mesures à prendre dans les ports.

Est considéré comme infecté le navire qui a du choléra à bord ou qui a présenté des cas nouveaux de choléra depuis sept jours.

Est considéré comme suspect le navire à bord duquel il y a eu des cas de choléra au moment du départ ou pendant la traversée, mais aucun cas nouveau depuis sept jours.

Est considéré comme indemne, bien que venant d'un port contaminé, le navire qui n'a eu ni décès ni cas de choléra à bord, soit avant le départ, soit pendant la traversée, soit au moment de l'arrivée.

Les navires infectés sont soumis au régime suivant:

1° Les malades sont immédiatement débarqués et isolés;

2° Les autres personnes doivent être également débarquées, si possible, et soumises à une observation, dont la durée variera selon l'état sani-

Rzeczy zastrzegają sobie prawo zarządzania środkami, szczególnych przeciw pewnym kategoriom osób a mianowicie:

- a) przeciw cyganom i włóczęgom;
- b) przeciw wychodźcom i osobom podróżującym lub przechodzącym granice gromadami.

Tytuł VI.

Postanowienia szczególne dla obszaru pogranicznego.

Uregulowanie obrotu pogranicznego i okoliczności w związku z nim będących, jakoteż urządzenie osobowego nadzoru zostawione być powinno państwu ze sobą graniczącym, które w tym względzie zawrą szczególne układy.

Tytuł VII.

Drogi wodne. Rzeki, kanały i jeziora.

Służbę policyjno-zdrowotną na drogach wodnych uregulują państwa nadbrzeżne przez zawarcie osobnych układów.

Zaleca się regulaminy wydane w Niemczech w r. 1892, których stosowanie wydało dobre skutki.

Tytuł VIII.

Obrót morski. — Środki w portach.

Za zapowietrzony uważa się ten statek, który ma cholere na pokładzie lub na którym w ostatnich siedmiu dniach zdarzyły się nowe przypadki cholery.

Statek uważa się za podejrzany, na którym w czasie odpłynięcia lub w drodze zdarzyły się nowe przypadki cholery, jednak w ostatnich siedmiu dniach nie zdarzył się żaden nowy przypadek.

Statek uważa się za niepodejrzany, chociażby pochodził z portu zapowietrzonego, w tym razie, jeżeli na jego pokładzie nie zdarzył się przypadek śmierci lub zasląbnienia na cholere ani przed odpłynięciem, ani w drodze, ani w chwili przybycia.

Do statków zapowietrzonych stosują się następujące przepisy:

1. chorych należy niezwłocznie wysadzić na ląd i odosobnić;

2. inne osoby, o ile to jest możebne, należy również wysadzić na ląd i poddać obserwacji, której okres trwać ma dłużej lub krócej, według stanu

laire du navire et selon la date du dernier cas, sans pouvoir dépasser cinq jours;

3° Le linge sale, les effets à usage et les objets de l'équipage et des passagers, qui, de l'avis de l'Autorité sanitaire du port, seront considérés comme contaminés, seront désinfectés, ainsi que le navire ou seulement la partie du navire qui a été contaminée.

Les navires suspects sont soumis aux mesures ci-après:

1° Visite médicale;

2° Désinfection: Le linge sale, les effets à usage et les objets de l'équipage et des passagers, qui, de l'avis de l'Autorité sanitaire locale, seront considérés comme contaminés, seront désinfectés;

3° Evacuation de l'eau de la cale après désinfection et substitution d'une bonne eau potable à celle qui est emmagasinée à bord.

Il est recommandé de soumettre à une surveillance, au point de vue de leur état de santé, l'équipage et les passagers pendant cinq jours à dater de l'arrivée du navire.

Il est également recommandé d'empêcher le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service.

Les navires indemnes seront admis à la libre pratique immédiate quelle que soit la nature de leur patente.

Le seul régime que peut prescrire à leur sujet l'Autorité du port d'arrivée, consiste dans les mesures applicables aux navires suspects (visite médicale, désinfection, évacuation de l'eau de cale et substitution d'une bonne eau potable à celle qui est emmagasinée à bord).

Il est recommandé de soumettre à une surveillance, au point de vue de leur état de santé, les passagers et l'équipage pendant cinq jours à compter de la date où le navire est parti du port contaminé.

Il est recommandé également d'empêcher le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service.

Il est entendu que l'Autorité compétente du port d'arrivée pourra toujours réclamer un certificat attestant qu'il n'y a pas eu de cas de choléra sur le navire au port de départ.

zdrowia na statku i daty ostatniego przypadku cholery, a nigdy dłużej jak pięć dni;

3. bieliznę brudną, przedmioty użytkowe i wszelkie inne rzeczy załogi okrętowej i pasażerów, które zdaniem Władzy zdrowotnej portowej, mogą być onieczyszczone zarazkami, równie jak statek lub część jego zarazkami onieczyszczonej należy odwieźć.

Środki, którym podlegają statki podejrzane, są następujące:

1. Rewizya lekarska;

2. odwiezienie. Podlegają odwiezieniu: bielizna brudna, rzeczy i wszelkie przedmioty do załogi i pasażerów należące, które zdaniem miejscowej Władzy zdrowia uważać należy za onieczyszczone zarazkami;

3. spuszczenie wody dennej po poprzednim jej odwiezieniu, i zastąpienie zapasu wody znajdującego się na pokładzie, dobrą wodą do picia.

Zaleca się poddanie załogi i pasażerów pięciodniowej obserwacji pod względem stanu zdrowia, licząc od dnia przybycia statku.

Zaleca się również poddanie załogi i pasażerów nadzorowi pod względem stanu zdrowia trwającemu dni 5 od chwili przybycia statku.

Statkom niepodejrzanym ma być niezwłocznie dozwolony wolny obrót, jakkolwiek opiekowały ich paszport zdrowia.

Władza portu przybycia zarządzić może przeciwko tym statkom tylko takie środki, jakie stosowane są do statków podejrzanych (rewizya lekarska, odwiezienie, spuszczenie wody dennej i zastąpienie zapasu wody znajdującego się na pokładzie dobrą wodą do picia).

Zaleca się poddawanie pasażerów i załogi nadzorowi pod względem stanu zdrowia, który trwać ma 5 dni, licząc od wypłynięcia statku z portu zaopiewrzonego.

Również zaleca się niedozwalanie załodze udawania się na ląd, wyjąwszy, gdy względy służbowe tego wymagają.

Rozumie się samó przez się, że Władza właściwa w porcie, do którego statek zawinie, może zawsze żądać świadectwa potwierdzającego, że na tym statku nie było cholery w porcie, z którego odpłynął.

L'Autorité compétente du port tiendra compte, pour l'application de ces mesures, de la présence d'un médecin et d'un appareil de désinfection (étuve) à bord des navires des trois catégories susmentionnées.

Des mesures spéciales peuvent être prescrites à l'égard des navires encombrés, notamment des navires d'émigrants ou de tout autre navire offrant de mauvaises conditions d'hygiène.

Les marchandises arrivant par mer ne peuvent être traitées autrement que les marchandises transportées par terre, au point de vue de la désinfection et des défenses d'importation, de transit et de quarantaine (voir titre IV).

Tout navire qui ne voudra pas se soumettre aux obligations imposées par l'Autorité du port sera libre de reprendre la mer.

Il pourra être autorisé à débarquer ses marchandises, après que les précautions nécessaires auront été prises, à savoir:

1° Isolement du navire, de l'équipage et des passagers;

2° Evacuation de l'eau de la cale après désinfection;

3° Substitution d'une bonne eau potable à celle qui était emmagasinée à bord.

Il pourra également être autorisé à débarquer les passagers qui en feraient la demande à la condition que ceux-ci se soumettent aux mesures prescrites par l'Autorité locale.

Chaque pays doit pourvoir au moins un des ports du littoral de chacune de ses mers d'une organisation et d'un outillage suffisants pour recevoir un navire, quel que soit son état sanitaire.

Les bateaux de cabotage feront l'objet d'un régime spécial à établir d'un commun accord entre les pays intéressés.

Annexe II.

Mesures à prendre à l'égard des navires provenant d'un port contaminé et remontant le Danube.

En attendant que la ville de Soulina soit pourvue d'une bonne eau potable, les bateaux qui remontent le fleuve devront être soumis à une hygiène rigoureuse.

L'encombrement des passagers sera strictement interdit.

Przy stosowaniu środków powyższych, Władza portowa właściwa winna mieć na uwadze tę okoliczność, czy na pokładzie statków trzech przereczonych kategorii znajduje się lekarz i przyrząd odwiezający parowy.

Dla statków przepelnionych pasażerami, mianowicie dla przewożących emigrantów, jakoteż dla wszelkich innych statków, których stosunki higieniczne są niepomyślne, mogą być przepisane środki szczególne.

Z towarami nadchodzącymi morzem nie można postępować pod względem odwiezania, zakazów przywozu i przewozu jakoteż kwarantanny inaczej, jak z towarami idącymi lądem (obacz tytuł IV).

Każdemu statkowi, któryby nie chciał poddać się środkom przez Władzę portową przepisany, ma być dozwolone odpłynięcie napowrót na morze.

Może mu też być dozwolone wysadzenie na ląd towarów po przedsięwzięciu potrzebnych środków ostrożności, a mianowicie:

1. odosobnienie statku, załogi i podróżnych;

2. oddalenie wody dennej po poprzednim odwiezaniu onęże;

3. zastąpienie zapasu wody znajdującego się na pokładzie dobrą wodą do picia.

Można upoważnić go także do wysadzenia na ląd podróżnych o to proszących, pod warunkiem, że poddadzą się środkom przez Władzę miejscową przepisany.

Każdy kraj powinien postarać się, żebym najmniej jeden port każdego z jego mórz był w taki sposób urządzony i odpowiedniemi zakładami opatrzone, iżby każdy statek, jakkolwiek byłby na nim stan zdrowia, mógł tam być przyjęty.

Statki przybrzeżne podlegają osobnym postanowieniom, które państwa interesowane za wspólną zgodą wydadzą.

Załączka II.

Środki stosować się mające do statków przybywających z portu zapowietrzonego i płynących Dunajem w górę.

Dopóki miasto Sulina nie jest zaopatrzone w dobrą wodę do picia, statki płynące w górę rzeki poddawane być mają surowym środkom policyjno-zdrowotnym.

Przepelnianie statków pasażerami powinno być surowo zabronione.

I. Mesures à prendre à Soulina.

Les bateaux entrant en Roumanie par le Danube seront retenus jusqu'à la visite médicale et jusqu'à parachèvement des opérations de désinfection.

Les bateaux se présentant à Soulina devront subir, avant de pouvoir remonter le Danube, une ou plusieurs visites médicales sérieuses faites de jour. Chaque matin, à une heure indiquée, le médecin s'assurera de l'état de santé de tout le personnel du bateau et ne permettra l'entrée que s'il constate la santé parfaite de tout le personnel. Il délivrera au capitaine ou au batelier un passeport sanitaire ou patente, ou certificat dont la production sera exigée aux garages ultérieurs.

Il y aura une visite chaque jour. La durée de l'arrêt à Soulina des navires non infectés ne dépassera pas trois jours. La désinfection des linges contaminés sera effectuée dès l'arrivée.

On substituera une eau potable de bonne qualité à l'eau douteuse qui pourrait être à bord.

L'eau de la cale sera désinfectée.

Les mesures qui viennent d'être indiquées ne seront applicables qu'aux provenances de ports qui sont le siège d'un foyer cholérique.

Il est bien entendu qu'un navire provenant d'un port non contaminé — c'est-à-dire d'un port qui n'est par le siège d'un foyer — pourra, s'il ne veut pas être soumis aux mesures restrictives précédemment indiquées, ne pas accepter les voyageurs venant d'un port contaminé.

Il y a lieu de perfectionner à Soulina l'établissement sanitaire, de le pourvoir de l'outillage moderne comme moyens de désinfection et de le compléter de façon à ce qu'on puisse débarquer et isoler les malades provenant d'un navire infecté, ainsi que les autres passagers.

II. Mesures à prendre sur les bords du fleuve.

Des postes sanitaires de moindre importance devront être installés sur les bords du fleuve de façon à pouvoir débarquer des malades s'il s'en trouve à bord; les postes devront être pourvus de bonne eau potable et des moyens de désinfection nécessaires. Une entente doit être établie à cet

I. Środki stosować się mające w Sulinie.

Statki wchodzące Dunajem do Rumunii będą zatrzymywane, póki się nie skończy rewizya lekarska i odwiertzenie.

Statki płynące koło Suliny, zanim będzie im wolno popłynąć Dunajem w górę, poddać się mają jednej lub kilku rewizjom lekarskim, które odbywać się mają we dnie. Lekarz winien co rano o wyznaczonej godzinie przekonać się o stanie zdrowia wszystkich ludzi znajdujących się na statku i tylko wtedy wolno będzie statkowi dalej popłynąć, jeżeli wszyscy ci ludzie będą całkiem zdrowi. Lekarz winien wydać kapitanowi lub szyprowi paszport zdrowia, patent lub świadectwo, którego okazanie będzie w następnych przystaniach statku wymagane.

Wizytacya lekarska odbywać się powinna codziennie. Okres zatrzymania statków nie zapowietrzonych w Sulinie nie powinien przenościć trzech dni. Bielizna onieczyszczona zarazkami, odwiertzona być powinna zaraz po przybyciu.

Gdyby na pokładzie znajdowała się woda do picia wątpliwej jakości, zastąpić ją należy dobrą.

Wodę denną należy odwiertzyć.

Środki powyższe stosują się tylko do statków nadchodzących z portów, które są gniazdem cholery.

Rozumie się samo przez się, że statkowi przybywającemu z portu niezapowietrzonego, t. j. nie będącego gniazdem cholerycznym, wolno będzie — jeżeli nie chce poddać się środkom powyższymi, nie przyjmować pasażerów przybyłych z portów zapowietrzonych.

Pożądaniem jest, żeby w Sulinie urządzenia zdrowotne zostały udoskonalone, żeby środkami pomocniczymi, mianowicie do odwiertzania, dzisiejszym zapatrywaniom odpowiedniami, były opatrzone i tak uzupełnione, żeby można chorych ze statku zapowietrzonego jakoteż innych podróżnych wysadzić i odosobnić.

II. Środki na brzegach rzeki.

Na brzegach rzeki urządzić należy podrzędne przystanki zdrowotne, żeby można było chorych, gdyby się na statku znajdowali, wysadzać na ląd. Przystanki te powinny być opatrzone w dobrą wodę do picia i w potrzebne środki odwiertzające. Pod

égard entre le Gouvernement Russe et le Gouvernement Roumain.

Un médecin sera attaché à chaque poste sanitaire ou à chaque point de relâche important.

Dans chaque station, une chambre convenablement isolée devra être préparée.

Tous les bateaux subiront en passant devant ces postes la visite médicale. S'il y a des malades ou des suspects, ils seront débarqués et isolés.

Les autres personnes devront être également débarquées et isolées pendant cinq jours.

Les cabines, dortoirs et autres endroits contaminés, le linge, les hardes et objets souillés seront désinfectés; il en sera de même de la cale; une bonne eau potable sera substituée à l'eau douteuse du bord.

Pour les bateaux dans lesquels il n'y aura ni malade ni suspect, on désinfectera les cabinets et la cale, et on substituera une bonne eau potable à celle qui est à bord et qui pourrait être mauvaise.

Après la visite médicale, on donnera au capitaine ou au chef de l'équipage un certificat indiquant les précautions qui ont été prises et les désinfections qui ont été effectuées; ce certificat précisera en outre le nombre des passagers et des hommes de l'équipage.

Ce certificat devra être présenté dans les différents postes.

Lorsque le bateau abordera une nouvelle circonscription, il subira une nouvelle visite médicale.

La cale sera de nouveau désinfectée, à moins que l'eau ne renferme encore d'une façon non douteuse le mercure ou la chaux à l'état alcalin.

tym względem Rządu rosyjski i rumuński powinnyby porozumieć się z sobą.

W każdym przystanku zdrowotnym i w każdej znaczniejszej przystani powinien być ustanowiony lekarz.

W każdej stacyi powinien być przysposobiony pokój należycie odosobniony.

Wszystkie statki tę stacyę mijające, winny poddać się wizytacyi lekarskiej. Gdyby były osoby chore lub podejrzone, należy je wysadzić i odosobnić.

Inne osoby należy również wysadzić i na pięć dni odosobnić.

Kajuty, sypialnie i inne miejsca zarazkami onieczyszczone, brudną bieliznę, odzież starą noszoną i wszelkie inne przedmioty zarazkami onieczyszczone, należy odwietrzyć; podobnież spód statku; wodę do picia wątpliwej jakości zastąpić należy dobrą.

Na statkach, nie mających na pokładzie osób chorych lub podejrzanych, odwietrzyć należy kajuty i spód a wodę znajdującą się na pokładzie, która mogłaby być zepsuta, zastąpić należy dobrą wodą.

Po rewizyi lekarskiej wydać należy kapitanowi lub szyprowi poświadczenie poczynienia środków ostrożności i wykonania odwietrzenia; poświadczenie to winno podawać dokładnie między innymi także ilość pasażerów i załogi.

Poświadczenie to okazywać należy w rozmaitych przystankach zdrowotnych.

Jak tylko statek wstąpi w nowy okrąg, poddać go należy na nowo wizytacyi lekarskiej.

Spód statku należy znowu odwietrzyć, wyjąwszy, jeżeli woda denna okazuje jeszcze wyraźne ślady rtęci lub oddziaływa alkalicznie jako zawierająca wapno.

(Pierwopis.)

Protocole d'adhésion.

La Conférence Sanitaire Internationale de Dresde, lors de la signature de la Convention dans la séance du 15 avril 1893, a décidé qu'un protocole d'adhésion resterait ouvert pour les Puissances dont les Représentants n'ont pas été à même de signer cette Convention.

En conséquence

Sa Majesté la reine du royaume-uni de la grande Bretagne et d'Irlande, désirant faire usage de cette faculté, a nommé Plénipotentiaires:

M. Strachey, Son Ministre-Résident à Dresde,

M. le Dr. Thorne Thorne, C. B. Chef de la Section Médicale du Local Government Board à Londres,

M. H. Farnall, C. M. G., Secrétaire au Foreign Office à Londres,

lesquels après avoir déposé leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, ont déclaré ce qui suit:

Le Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande adhère à la Convention Sanitaire Internationale, conclue à Dresde, le 15 avril 1893, et à ses Annexes, sous la réserve toutefois que, dans le Royaume-Uni, les personnes bien portantes qui arrivent à bord d'un navire infecté ne soient pas soumises à une observation, mais seulement à une surveillance médicale dans leur domicile.

Le Secrétaire d'Etat au Département Impérial Allemand des Affaires Etrangères **M. le Baron Marschall de Bieberstein**, accepte au nom des Puissances Signataires de la Convention, cette déclaration d'adhésion et constate en même temps que les Gouvernements Signataires ont consenti à la réserve faite ci-dessus.

En foi de quoi le présent protocole a été dressé à $\frac{\text{Londres,}}{\text{Berlin,}}$ le $\frac{13}{15}$ juillet 1893.

(Signé)

G. Strachey.   **H. Farnall.**
R. Thorne Thorne.   **Baron Marschall.**

(Przekład.)

Protokół przystąpienia.

Przy podpisywaniu Umowy na posiedzeniu w dniu 15. kwietnia 1893, konferencya zdrowotna międzynarodowa w Dreźnie postanowiła, że dla tych mocarstw, których reprezentanci nie mogli Umowy podpisać, protokół przystąpienia pozostanie otwarty.

W skutek tego

Najjaśniejsza Królowa Zjednoczonego królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi, pragnąc korzystać z tego prawa, mianowała pełnomocnikami swemi:

Pana **Strachey**, Swego ministra-rezydenta w Dreźnie,

Pana **Dr. Thorne Thorne**, C. B. naczelnika oddziału medycznego w Local Government Board w Londynie,

Pana **H. Farnall**, C. M. G. sekretarza w ministerstwie spraw wewnętrznych w Londynie,

którzy złożywszy pełnomocnictwa swoje w dobrej i należytej formie znalezione, oświadczyli co następuje:

Zjednoczone królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandyi przystępuje do zawartej w Dreźnie dnia 15. kwietnia 1893 Umowy zdrowotnej międzynarodowej i do jej załączek, jednakże z tem zastrzeżeniem, że osoby zdrowe, które przybędą na pokładzie statku zapowietrzonego, nie będą w Zjednoczonym królestwie poddawane obserwacji, lecz tylko nadzorowi lekarskiemu w ich własnym mieszkaniu.

Sekretarz stanu w cesarsko niemieckim ministerstwie spraw zewnętrznych Pan **Baron Marschall Bieberstein** przyjmuje to oświadczenie w imieniu mocarstw Umowę podpisujących i zarazem potwierdza, że mocarstwa podpisujące zgodziły się na powyższe zastrzeżenie.

W dowód czego protokół niniejszy został wygotowany w $\frac{\text{Londynie,}}{\text{Berlinie,}}$ dnia $\frac{13.}{15.}$ lipca 1893.

Podpisy:

G. Strachey.   **R. Thorne Thorne.**
H. Farnall.   **Baron Marschall.**

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis illos omnes ratos gratosque habere profiteamur, verbo Nostro Caesareo et Regio spondentes, Nos ea omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro Caesareo et Regio adpresso muniri jussimus.

Dabantur Viennae die VIII. mensis Novembris anno millesimo octingentesimo nonagesimo tertio, Regnorum Nostrorum quadragesimo quinto.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes Kálnoky m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Adolphus a Plason de la Woestyne r. w.,
Consiliarius aulicus ac ministerialis.

(Pierwopis.)

Procès-verbal.

Le délai prévu pour le dépôt des ratifications dans l'article IV de la Convention sanitaire de Dresde du 15 avril 1893 ayant du être prolongé, les Soussignés, savoir:

Son Excellence Monsieur le Baron **Marschall de Bieberstein**, Secrétaire d'Etat au Département des affaires étrangères d'Allemagne,

Son Excellence Monsieur **de Szögyény-Marich**, Ambassadeur d'Autriche-Hongrie,

Monsieur le Baron **Greindl**, Ministre de Belgique,

Son Excellence, Monsieur **Herbette**, Ambassadeur de France,

Son Excellence Sir **Eward Malet**, Ambassadeur de la Grande Bretagne et d'Irlande,

Son Excellence Monsieur le Comte **Lanza**, Ambassadeur d'Italie,

Monsieur le Comte de **Villers**, Chargé d'affaires de Luxembourg,

Son Excellence Monsieur le Comte **Schouvaloff**, Ambassadeur de Russie,

Monsieur le Colonel Dr. **Roth**, Ministre de la Confédération Suisse,

se sont réunis aujourd'hui, au Département des affaires étrangères à Berlin, à l'effet d'accomplir les formalités du dépôt des ratifications de ladite Convention et du protocole du $\frac{13}{15}$ juillet 1893, concernant l'adhésion du Royaume Uni de la Grande Bretagne et d'Irlande.

Ont été présentées et reconnues en bonne et due forme les ratifications de Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne Roi de Prusse, de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. etc. et Roi Apostolique de Hongrie, de Sa Majesté le Roi des Belges, du Président de la République Française, de Sa Majesté la Reine du Royaume-Uni de la Grande Bretagne et d'Irlande, de Sa Majesté le Roi d'Italie, de Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, de Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies et du Conseil Fédéral Suisse.

(Przekład.)

Protokół.

Gdy przewidziany w artykule IV umowy zdrowotnej drezdeńskiej z dnia 15. kwietnia 1893 termin do złożenia ratyfikacji został przedłużony, podpisani a mianowicie:

Jego Ekscellencya pan Baron **Marschall Bieberstein**, sekretarz stanu w ministerstwie spraw zewnętrznych państwa niemieckiego,

Jego Ekscellencya Pan **Szögyény-Marich**, ambasador austriacko-węgierski,

Pan Baron **Greindl**, minister belgijski,

Jego Ekscellencya Pan **Herbette**, ambasador francuski,

Jego Ekscellencya Pan **Edward Malet**, ambasador Wielkiej Brytanii i Irlandyi,

Jego Ekscellencya Pan Hrabia **Lanza**, ambasador włoski,

Pan Hrabia **Villers**, pełnomocnik luksemburski,

Jego Ekscellencya Hrabia **Szuwałow**, ambasador rosyjski,

Pan pułkownik **Dr. Roth**, minister federacji szwajcarskiej,

zebrali się w dniu dzisiejszym w ministerstwie spraw wewnętrznych w Berlinie, celem złożenia ratyfikacji rzeczonyj umowy i protokołu z dnia $\frac{13}{15}$ lipca 1893, tyczącego się przystąpienia Zjednoczonego królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi.

Okazane zostały i znalezione w dobrej i należytym formie ratyfikacje Najjaśniejszego Cesarza niemieckiego Króla pruskiego, Najjaśniejszego Cesarza austriackiego, Króla czeskiego itd. itd. i Króla Apostolskiego węgierskiego, Najjaśniejszego Króla Belgów, Prezydenta Rzeczypospolitej francuskiej, Najjaśniejszej Królowej Zjednoczonego królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi, Najjaśniejszego Króla włoskiego, Jego król. Wysokości Wielkiego Księcia luksemburskiego, Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rosyj i Rady związkowej szwajcarskiej.

Il a été constaté que le Monténégro s'est dé-
cidé à s'abstenir de la ratification.

Le Gouvernement des Pays-Bas n'étant à
même de ratifier la Convention que plus tard, les
Soussignés prient le Gouvernement Impérial alle-
mand de se charger de la réception de la ratification
des Pays-Bas et d'en donner connaissance par une
lettre circulaire aux Etats intéressés.

Il est bien entendu que le délai de cinq ans
fixé par l'article IV pour la durée de la Convention
datera du jour de la signature du présent procès-
verbal.

En foi de quoi les Soussignés ont dressé le
présent procès-verbal dont l'exemplaire unique reste
aux archives du Département des affaires étrangères
à Berlin par les soins duquel une copie certifiée en
sera délivrée à chacune de Hautes Parties Signa-
laires.

Fait à Berlin, le 1er février 1894.

(Signé)

Bon. de **Marschall.**
Szögyény.
Greindl.
Jules Herbette.
Edward B. Malet.
C. Lanza.
H. de Villers.
Comte **Paul Schouvaloff.**
Roth.

Certifié conforme à l'original.

Berlin, le 2 février 1894.

(L. S.) **Ziegler m. p.,**
Conseiller intime aulique. Chef de la Chan-
cellerie du Département Impérial Allemand
des affaires étrangères.

Stwierdzonem zostało, że Czarnogórze posta-
nowiło nie przystąpić do umowy.

Ponieważ Rząd holenderski będzie mógł do-
piero później ratyfikować umowę, podpisani proszą,
żeby Rząd cesarsko-niemiecki odebrał ratyfikacyą
holenderską i okólnikiem uwiadomił o tem państwa
interesowane.

Zgodzono się, że okres pięcioletni trwania
konwencji w artykule IV ustanowiony, liczyć się
ma od dnia podpisania niniejszego protokołu.

W dowód czego podpisani wygotowali proto-
kół niniejszy, którego jedyny egzemplarz zostawać
będzie w archiwum ministerstwa spraw zewnątrz-
nych w Berlinie a którego odpis wierzytelny wy-
dany będzie każdej z Wysokich Stron podpisują-
cych.

Działo się w Berlinie dnia 1. lutego 1894.

Podpisy:

Baron **Marschall.**
Szögyény.
Greindl.
Juliusz Herbette.
Edward B. Malet.
C. Lanza.
H. Villers.
Hrabia **Paweł Szuwałow.**
Roth.

Za zgodność z pierwopisem.

Berlin, dnia 2. lutego 1894.

(L. S.) **Ziegler r. w.**
Rada dworu tajny, dyrektor kancelaryi
cesarsko-niemieckiego Ministerstwa spraw
zewewnętrznych.

Umowę powyższą z załączkami i protokołami, jako obowiązującą w królestwach i krajach w Radzie
państwa reprezentowanych, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 5. kwietnia 1894.

Windisch-Graetz r. w.

Bacquehem r. w.

Wurmbrand r. w.

